

Tailtiu Oy
c/o Kalliolaw Asianajotoimisto Oy
Eteläranta 12
00130 HELSINKI

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Riikonkoski 6 - 8

Hakija Tailtiu Oy
Helsinki

Yhteystiedot:
Kalliolaw Asianajotoimisto Oy
Eteläranta 12
00130 HELSINKI
puh. 09 6812 930

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 10.6.2011 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 23.8.2012.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 25.10.2011 esteettömyystodistus
- 21.9.2012 Natura 2000 -selvitys liitteineen (yht. 4 kpl), alkuperäiset asiakirjat saapuivat postissa 24.9.2012

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Kittilä (261)

KaivNro 9277/1; valtausalueen nimi: Riikonkoski 6

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-409-31-17	Suvannonpalsta	Sirkka	0,93
261-409-31-26	Jyrkkälä	Sirkka	2,48
261-893-13-1	Kittilän valtionmaa IV	Valtion metsämaat	47,52
		Yhteensä ha	50,93

KaivNro 9277/2; valtausalueen nimi: Riikonkoski 7

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-893-13-1	Kittilän valtionmaa IV	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 9277/3; valtausalueen nimi: Riikonkoski 8

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-405-131-30	Jängäsoja	Kittilä	21,79
261-405-33-92	Kanervametsä	Kittilä	5,50
261-409-31-26	Jyrkkälä	Sirkka	2,97
261-409-33-177	Taalojänkä	Sirkka	9,24
261-409-34-173	Rautio	Sirkka	5,31
261-409-4-111	Kujala	Sirkka	4,02
261-876-1-0	Kittilän jakokunnan vedet	Yhteiset vesialueet	0,04
261-893-13-1	Kittilän valtionmaa IV	Valtion metsämaat	50,56
		Yhteensä ha	99,43

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 250,36 ha.

Valtauskohdaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Valtausalueet sijaitsevat Alakylän paliskunnan poronhoitoalueella sekä Natura 2000 -verkostoon kuuluvan Ounasjoen (FI1301318) läheisyydessä.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Esteettömyystodistukseen liitettyssä Lapin maistraatin selvityksessä todettu jätevedenpuhdistamon alue on rajattu pois valtausalueesta Levin Vesihuolto Oy:n lausunnon mukaisesti.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kulta, kupari.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyyntöt

Hakemuksesta on 7.5.2014 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyyntöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja Alakylän paliskunnalle.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 6.6.2014 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 6.6.2014.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitettulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9277/1 Riikonkoski 6
2. Kaivosrekisterinumero 9277/2 Riikonkoski 7
3. Kaivosrekisterinumero 9277/3 Riikonkoski 8

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös asianomaiselle paliskunnalle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Kittilälehdessä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Raisa Mohsen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Otaksuma perustuu geologisiin ja geofysikaalisiin tutkimuksiin sekä syväkairauksiin, joita Yhtiö on suorittanut Naakenavaaran alueella voimassa olevien valtaustensa nojalla.

Naakenavaaran alueella voimassa olevilla valtauksillaan suorittamiensa tutkimusten johdosta Yhtiö olettaa, että Riikonkosken alue voisi muodostaa yhdessä Naakenavaaran alueen esiintymän kanssa toteuttamiskelpoisen kaivosoperaation. Yhtiön tekemien alustavien selvitysten perusteella näyttää siltä, että nyt haettavat valtausalueet olisivat jatke Yhtiön aikaisemmin hakemien valtausalueiden kattamalle potentiaaliselle esiintymäalueelle ja sisältää hyvää tutkimuspotentiaalia.

Yhtiö on tutkinut julkisesti saatavilla olevaa informaatiota koskien Pohjois-Suomessa, Keski-Lapin vihreäkivivyöhykkeessä sijaitsevaa kupari-kultamineralisaatiota. Yhtiö suorittaa parhaillaan sille myönnettyjen valtausten nojalla tutkimuksia koskien Naakenavaaran alueella sijaitsevaa kupari-koboltti-nikkeli-kultaesiintymää, joka vaikuttaisi olevan samankaltainen kuin Riikonkosken alue.

Riikonkoski on mahdollisesti tärkeä esiintymä Yhtiölle, koska se sijaitsee kahden muun yhtiön parhaillaan tutkiman, jo edistyneessä vaiheessa olevan projektin välittömässä läheisyydessä. Nämä projektit tunnetaan nimellä Kettukuusikko (Au) ja Naakenavaara (Cu-Au-Co-Ni). On mahdollista, että näiden kolmen, alle 10 kilometrin etäisyydellä toisistaan sijaitsevien, projektien yhdistäminen voisi luoda perusteet keskeiselle kaivosoperaatiolle Naakenavaaran alueella.

Riikonkoskesta julkaistun geologisen kirjallisuuden tutkimuksen perusteella Yhtiö uskoo, että kyseessä oleva mineralisaatio liittyy joukkoon esiintymiä, jotka tunnetaan nimellä vulkano-geeniset massiiviset sulfidiesiintymät (VMS-esiintymät). Vaikka kiviseurueissa ja mineralisaatiossa on monia edellä mainitun tyyppisistä esiintymistä löydettyjä komponentteja, niissä näyttäisi myös olevan jonkin verran rakennekontrollia ja yleisesti ottaen niistä puuttuu massiivisen sulfidin mineralisaatiomuoto, joka usein esiintyy VMS-esiintymissä.

Yhtiö on tehnyt koosteen alueen geologisesta ja geofysikaalisesta informaatiosta ja se uskoo, että Riikonkosken mineralisaatioalue sijaitsee luoteeseen suuntautuvalla kivisarjojen jatkeella, joka jatkuu yhtä lailla kupari- ja kultapitoiselta Naakenavaaran alueelta asti. Suomalaiset eri geologit ovat määrittäneet nämä muodostumat Pittarovan ja Matarakosken muodostumiksi, mutta Yhtiö uskoo, että ne ovat periaatteessa kaikki samoja proterotsooisien ajan kivi muodostumia.

Alla on esitetty joitakin tämän tyyppisen kultaesiintymämallin keskeisiä erityispiirteitä:

Riikonkosken kohteen erityispiirteet

Malmimineralogia (pääasiallinen ja toissijainen): Pääasiallinen kiinnostuksen kohteena oleva metalli on kupari, jonka lisäksi esiintyy vähäisemmässä merkityksessä kultaa.

Harmemineralogia (pääasiallinen ja toissijainen): Harmemineraalit ovat pääasiassa fylliitti ja tuffiitti runsailla albiitti-kvartsi-karbonaattijuonteilla.

Muuttuminen: Muuttuminen liittyy pääasiallisesti sulfideihin ja nämä voivat sisältää magneettikiisua, kuparikiisua ja pyriittiä. Lisäksi on vähäisiä sulfideja, jotka sisältävät ar-

seenikiisua, sinkkivälkettä, pentlandiittiä, lyijyhohdetta, gersdorffiittiä, mackinawiittiä, rutiilia ja kultaa.

Malmikontrolli: Yhtiö on kehittänyt Naakenavaaran alueella erittäin hyvän toimintamallin tämän Riikonkosken alueen tyyppisille esiintymille. Malmikontrollit liittyvät ensisijaisesti hajaantuneisiin sulfideihin, mutta alueella on myös hyvät mahdollisuudet paikallistaa massiivisia sulfideja, joita ei vielä ole löydetty Riikonkosken alueelta.

Geneettinen malli: Vulkanogeenisten massiivisten sulfidiesiintymien malli näyttäisi toimivan hyvin Riikonkosken tyyppisissä esiintymissä vaikkakin monet tyyppillisistä ominaisuuksista ovat joko alikehittyneitä tai puuttuvat kokonaan. Magneettikiisu ja kuparikiisu ovat vallitsevia näiden esiintymien jalkapuolella tai syöttöosissa ja ne esiintyvät vulkaanisissa ja sedimenttikivissä, jotka osoittavat laaja-alaista serisiitiksi muuttumista ja kvartsin tulvintaa. Yleensä siellä on sedimentaarinen kiviseurie, joka sijaitsee kerrostuneesti alla olevan jakson päällä ja tällä rajapinnan voi olla massiivisia sulfidin mineralisaatioita, joka on hyvin erilainen verrattuna alempana oleviin magneettikiisu-kuparikiisu kiviseurueisiin. Sitä dominoi pyriitti kasvavin kobolttia ja nikkeliä sisältävien mineraalien (pentlandiitti, kobolttiitti ja muut sulfidit) pitoisuuksin. Kultaa esiintyy molemmissa kiviseurueissa, mutta laajalti sitä on alla olevissa purkuaukkojaksoissa, ja jolle luonteenomaista on erittäin "hippumainen" kulta vaihteluvälillä 0,1 - 1,0 g/t Au.

Geokemialliset merkit: As, Cd, Au, Ag, Zn, Co, Ni ja Mn -pitoisuudet ovat yleisesti ottaen kohtuullisia.

Geofyysiset merkit: Sähkömagneettiset ja magneettiset lentotutkimukset ja maaperän tutkimukset sekä indusoidun polarisaation tutkimukset voivat olla erittäin hyödyllisiä useiden esiintymien korkeiden sulfidi- ja magnetiittipitoisuuksien löytämiseksi ja kartoittamiseksi. Ionisoitunut polarisaatio on erittäin käyttökelpoinen esiintyvien hajaantuneen magneetti- ja kuparikiisun mineralisaatiomuotojen löytämiseksi.

Muut etsintäohjeet: Vakiintuneet malminetsintämenetelmät mineralisaation löytämiseksi suoraan tai viuhkoissa jäätikkömoreenissa, taluksessa tai muissa kultamineralisaatiosta peräisin olevissa irtaimissa maa-aineksissa ovat edelleen tehokkain etsintäkeino. Alueet, joilla on kullan upamalmeja, ovat potentiaalisia kohteita. Tutkimusohjelmien tulisi keskittyä kerrosmyötäisten esiintymien ensisijaiseen kerrostumisympäristöön.

Tyypillinen luokitus ja määrä: Riikonkosken alueella on jo suoritettu joitakin alustavia varantoarvioita. Vaikka arviot ovat kaikki osittain erilaisia, yleisesti ottaen ne ovat 10 miljoonan tonnin paikkeilla, 0,4 - 0,6 % kuparia ja 0,1 g/t kultaa, jonka määrä saattaa paikallisesti olla paljon korkeampikin. Mineralisaatio näyttäisi liittyvän antikliiniin, joten se on alueellisesti rajoittunut.

Taloudelliset rajoitukset: Tämän tyyppisten esiintymien alhaisista pitoisuuksista johtuen koon määrittäminen on kriittinen tekijä. Yleisesti ottaen 25 - 50 miljoonaa tonnia on todennäköisesti minimikoko, jonka Yhtiö katsoisi olevan riittävä muodostamaan esiintymän, joka varmistaisi suuren rikastetta tuottavan pintamalmin käsittelylaitoksen rakentamisen. Yhtiöllä on kuitenkin lisämahdollisuudet louhia Riikonkosken esiintymä paljon suuremman Naakenavaaran kupariprojektin satelliittiesiintymänä, mikä toisi projektille mittakaavaetuja, joita ei muuten voitaisi saavuttaa.

Yhtiöllä on merkittävää kokemusta malminetsinnästä, ja sillä on todennäköisesti parhaan tasoinen ymmärrys Pohjois-Suomen tämän tyyppisistä esiintymistä. Yhtiö hallitsee olemassa olevan tiedon koostamisen, geofysikaaliset tutkimukset ja muut geologiset toimenpiteet, jotka mahdollistavat sen, että Yhtiö voi vielä laajentaa nykyisiä jo sinänsä kattavia malminetsintätietokantojaan (jollainen myös Riikonkoskea koskeva tietokanta on).

Riikonkoskella on paljon yhtäläisyyksiä Naakenavaaran kanssa, ja molemmat esiintymät sijaitsevat samalla yleisalueella (6,5 km etäisyydellä toisistaan). On myös hyvin mahdollista, että ne sijaitsevat samalla kivilajijaksolla, jolla Naakenavaaran projekti sijaitsee. Vaikka itsenäisenä kumpikaan esiintymistä ei saattaisi olla taloudellisesti kannattava, on hyvinkin mahdollista, että yhdessä nämä kaksi esiintymää voivat tehdä kaivostoiminnan mahdolliseksi mittakaavatuojen ja samanlaisten metallipitoisuuksiensa (Au, Cu) vuoksi.

Alueella on jo aikaisemmin ollut valtausvaraus, joten valtauksen hakeminen on ainoa tehokas tapa varmistaa oikeus tähän alueeseen, joka sijaitsee niiden alueiden ulkopuolella, joihin Yhtiön on tehnyt varauksen.

Yhtiö aikoo käyttää alueen tutkimiseen tavanomaisia geofysikaalisia tutkimusmenetelmiä, kuten maan magneettikenttään ja sähkömagneettisuuteen perustuvia sekä muita maan pinnalla tehtäviä tutkimuksia, jotka eivät häiritse maan pintaa. Nämä tutkimukset tehdään ruudukolla, jonka 50 -100 m välein olevat linjat merkitään maastoon merkintänuhalla.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

- Riikonkoski 6-8 alueet kattavat tunnetun Riikonkoski esiintymän depth laajennuksen ja ovat sijainniltaan strategiset kattaen potentiaalisesti korkeampipitoisen ja suu-remman osan tunnetusta esiintymästä.
- Tutkimuksessa tällä alueella käytetään geofysikaalisia syväluotaustutkimuksia kuten EM-37 sähkömagneettisia tutkimuksia mahdollisten laajojen, yli 200 metrin syvyydessä esiintyvien kupari-kulta massiivisten sulfidiesiintymien tunnistamiseksi. Syväkairausreikien kairamisesta aiheutuvien kustannusten vuoksi tarvitaan luotettavia tutkimuskohteita kairattavaksi. Muut mahdollisesti hyödylliset menetelmät yli 200 metrin syvyydessä olevien kohteiden tunnistamiseksi ovat painovoima ja magneettinen tutkimus.
- Jos nämä tutkimukset osoittautuvat menestyksellisiksi, toteutetaan kairausarjoja maanpinnalta käsin. Niiden tarkoituksena on mineralisoituneen vyöhykkeen laajentaminen ja kairauksen tiheyden lisääminen sellaiseksi, että mineraalivarantoarvio voidaan tehdä. Tätä arviota käytetään puolestaan harkittaessa mahdollisuutta esiintymän louhintaan. Lisämineraalivarantojen tunnistaminen Riikonkoski 6-8 valtausten alueella lisäisi mineraalivarantoja, joiden jo tiedetään olevan olemassa Riikonkoski 1-5 valtausten alueella.
- Jos louhinta todetaan kannattavaksi, määritellään seuraavaksi, kuinka kaivostoiminta toteutettaisiin. Riikonkosken osalta on erittäin todennäköistä, että olemassa oleva esiintymä ei ole riittävän suuri kannattamaan itsenäistä toimintaa, vaan mahdollinen malmi olisi käsiteltävä Naakenavaaran projektin nykyisellä alueella. Yhtiö arvelee, että samanlainen tilanne koskee Kettukuusikon projektia, jossa nykyinen kultavaranto on liian pieni itsenäiseen kaivostoimintaan, mutta jonka malmi voitaisiin mahdolli-

sesti käsitellä Naakenavaaran projektissa, jossa näyttää olevan huomattavasti enemmän varantomateriaalia, ja joka voisi olla toiminnan kulmakivi tällä alueella.

Kuten myös aiemmin Kettukuusikon ja Naakenavaaran hankkeiden osalta, Yhtiö aikoo jatkaa GTK:n Rovaniemen yksikön erinomaisten palveluiden käyttämistä suureen osaan kenttätyötä, kairasydänten kirjaamiseen sekä analysointiin.

Kuivatus, koelouhinta jne.

Yhtiö ei aio tehdä kuivatusta tai koelouhintaa malminetsinnän aikana. On mahdollista, että tulevaisuudessa tällaisia toimia harkitaan, mutta niitä ei tehtäisi ennen kaivospiirihakemuksen jättämistä Suomen viranomaisille.

Saamelaisväestöön liittyviä seikkoja:

Yhtiö pitää saamelaisväestöä arvokkaana vahvuutena Lapille, eikä tule muodostamaan mitään uhkaa tai huolenaihetta saamelaisväestölle. Jos poronhoitoa harjoitetaan, Yhtiö ei haittaa tai puutu porojen paimentamiseen.

Natura-alueet:

Yhtiö on toimittanut hakemuksen täydennyksenä Natura-selvityksen, jonka perusteella ELY-keskuksen on mahdollista antaa lausunto malminetsintätöiden vaikutuksista lähimmillään noin 600 metrin päässä sijaitsevaan Natura-alueeseen.

Malminetsinnän mahdolliset vaikutukset alueen teollisuudelle ja kaupalle:

Jotta malminetsintä saadaan valmiiksi, käytetään useiden suomalaisten alihankkijoiden palveluita, jotka tyypillisesti liittyvät timanttikairaus-, analyysilaboratorio- ja GTK:n geologisiin palveluihin.

Kaivostoiminnan mahdollisilla vaikutuksilla olisi erittäin myönteisiä seurauksia Kittilän ja joidenkin sitä ympäröivien yhdyskuntien työllisyydelle varsinkin, jos Naakenavaaran kaivostoiminta aloitetaan. Kaivostoiminta tukisi paikallista taloutta myös taloudellisen laskusuhdanteen aikana, koska tyypillisesti kyseessä olisi laajempi kaivostoiminta, johon liittyy merkittävää maanpinnalla sijaitsevaa infrastruktuuria (käsittelylaitoksia, rikastamoita jne.).

Muita asioita:

Yhtiö aikoo aloittaa työt heti, kun valtaushakemukset on hyväksytty. On mahdollista, että näihin valtauksiin liittyvä malmietsintä vie pidempään kuin viisi vuotta, koska ei ole epätavallista, että kaivostoiminnan valmisteleminen vie 5-15 vuotta, ja siihen vaikuttavat monet ulkopuoliset seikat, kuten metallien hinnat, rahoituksen saatavuus malminetsintää varten sekä alihankkijoiden (erityisesti poraajien) saatavuus.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Kittilän kunta

Hakemusalueelle ei kohdistu asemakaavaa. Hakemusalueelle kohdistuu oikeusvaikutteinen Levin ympäristön osayleiskaava, jossa alue on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (M) ja pieneltä osaltaan yhdyskuntateknisen huollon alueeksi (ET).

Alueella on virallinen moottorikelkkareitti, jonka tulee säilyä.

Lisäksi kunta ilmoittaa, että koska alue on merkittävää matkailualueita ja mahdollinen kaivos haittaa matkailua, Kittilän kunnanhallitus ei pidä hyvänä ja suositeltavana, että alueelle myönnetään malmien etsintälupa.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Valtausalueella ei ole luonnonsuojelualueita, luonnonsuojeluohjelma-alueita, valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita, maiseman-hoitoalueita eikä yksityisiä suojelualueita (YSA-alueita).

Alueella ei ole luonnonsuojelulain 29 §:n tarkoittamia luontotyyppien suojelualueita.

Valtaushakemusalueella lohkoilla 2, 3 ja 4 on tiedossa olevia luonnonsuojelulain 42 §:n mukaan koko maassa rauhoitettujen, 46 §:n mukaan uhanalaisten vaarantuneiden putkilokasvien mm. röyhysaran ja suopunakämmekän esiintymät Vuolittavuoman lettorämeen lounaisosalla rannasta 150 - 330 metrin etäisyydellä. Lisäksi alueella on useita silmälläpidettävien putkilokasvien esiintymiä Vuolittavuoman luoteisosassa ja Riikonkummun ympäristössä maastouralla sekä asiakirjan että Hertta-rekisterin Eliöt -tietokannan mukaan (SYKE). Tutkimuspisteet ja kulkureitit tulee sijoittaa siten, että etäisyys esiintymiin on vähintään 20 – 30 metriä, jotta lajien esiintymät eivät heikenny eikä häviä.

Valtaushakemusalueella ei ole suurten petolintujen pesäreviirejä Petolintujen pesät 2012 -rekisterin (Metsähallitus).

Natura-tarveharkintaselvitys

Natura-alue on suojeltu luontodirektiivin mukaisena SCI-alueena eli Euroopan yhteisön tärkeänä pitämänä alueena (luontotyyppialueena). Ounasjoen Natura-alueen suojelun perusteena on luontodirektiivin liitteen I luontotyypit: Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit 95 %, pohjoiset boreaaliset tulvaniityt 4 % ja priorisoitu luontotyyppi *Alnus glutinosa* ja *Fraxinus excelsior* -tulvametsät 1 % ja liitteen II kasvilaji laaksoarho.

Hakijan Natura-selvityksessä on todettu, että Lapin ELY-keskus ei ole tehnyt selvityksiä hankealueella. Lapin ELY-keskus ei ole virasto, joka tekee systemaattisesti luontotyyppi- ja kasvilajiselvityksiä maastossa. Metsähallituksen Lapin luontopalvelut tekee valtionmaalla ja erityisesti suojelualueilla em. selvityksiä. Yksityismaiden ja valtionmaiden osalta hankkeesta vastaavat teettävät konsulteilla tarvittavat selvitykset myös maastossa, ellei olemassa olevaa tietokantaa uhanalaisten kasvilajien potentiaalisuuden perusteella voida pitää riittävänä. Tähän vaikuttaa merkittävästi hankealueen sijainti ja toiminnan vaikutukset luontotyyppeihin ja lajistoon nähden.

Natura-selvityksen karttaliitteillä olevat uhanalaisten lajien esiintymäpaikat perustuvat ympäristöhallinnon käytössä olevaan Hertta-rekisteriin. Suojeluperusteena olevan laaksoarhon esiintymäpaikat sijoittuvat rantatörmien päälle tulvavaikutuksen alueelle, joten lajille sovelii-

aita habitaatteja (elinympäristöjä) ei ole valtausalueella. Esiintymien lähialueelle tulee jättää 20-30 metrin suojavyöhyke, jolloin tutkimuspisteet eikä mahdollinen liikkuminen kesäaikaan tuhoa lajiesiintymiä. Tutkimuspisteiden sijaintia tulee näin ollen tarkistaa riittävän etäälle em. esiintymäpaikoista ja mahdollisesti alueelta löytyvien lähteikkö- ja tihkupinta-alueiden osalta.

Natura-selvityksestä ei ilmene malminetsintätoiminnan vaikutusten arviointi perusteluineen (soijan talteenotto ja soijan alueelta poiskuljettaminen sekä toimenpiteet soijan huuhtoutumisen estämiseksi Ounasjokeen) suhteessa Ounasjoen Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin ja lajiin laaksoarhoon. Lapin ELY-keskus suosittelee soijan talteenottoa myös alueella esiintyvän uhanalaisen ja silmälläpidettävän kasvillisuuden perusteella. Natura-arvioinnin tarveharkintaa voidaan kuitenkin pitää riittävänä hankealueella, joka ei sijaitse aivan Natura-alueen tuntumassa, eikä malminetsintätoiminnan vaikutukset todennäköisesti ulotu Ounasjokeen saakka. Näin ollen varsinaista luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista Natura-arviointia ei tarvitse laatia.

Valtaushakemusalueella ei ole vedenhankinnan kannalta tärkeitä pohjavesialueita, mutta alueen länsipuolella 1,6 kilometrin etäisyydellä on vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue Uuselkä.

Valtaushakemusalueen lohkojen Riikonkoski 1 ja 3 kautta kulkee Levi – Kittilä hiihtoreitti (reittitoimitettu ulkoilureitti). Ulkoilureitin metsässä olevaa aukkoa voitaneen käyttää kesäajan kulkemiseen, mutta reittipohjan painumat tulee korjata reitinpitäjän Kittilän kunnan esittämällä tavalla. Talviaikana hiihtoreitti voidaan ylittää, mutta reitti on tasoitettava ylityksen jälkeen.

Moottorikelkkailureitti Levi – Kittilä kulkee valtaushakemusalueella lohkoilla Riikonkoski 7, 8 ja 9. Moottorikelkkailureittiä pitkin saa kulkea vain moottorikelkoilla ja kairauskaluston mahdollinen reitin ylityskohta tulee tasoittaa välittömästi ylityksen jälkeen, ettei reitillä ajon turvallisuus vaarannu. Tarvittaessa reittilinjauksen muutostöistä ja korvaavasta reittimerkinnästä tulee olla yhteydessä reitinpitäjään Kittilän kuntaan.

Tutkimuksissa tarpeellisen maastoajoneuvoilla liikkumisen lumettomana aikana tulisi tapahtua olemassa olevilla metsäteillä, ajourilla ja välttää herkästi kuluvia luontotyyppejä kuten soita, lähteikköjä, kivennäismaasaarekkeiden reunoja suolla ja kuivia kankaita. Vanhan kaivoslain mukaisilla valtausalueilla maastoliikennelupa tulee hakea maanomistajalta.

Kairausjälkien siistimisen ja tutkimuskaivantojen täyttämisen tulisi tapahtua viimeistään kahden vuoden kuluttua tutkimusnäytteiden ottamisen jälkeen. Suositeltavaa olisi kaivantojen maisemointi välittömästi näytteen oton jälkeen.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Metsähallitus

Yleisperiaatteet

Metsähallitus pitää tärkeänä, että valtausalueiden tutkimustoiminnassa otetaan huomioon alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy esim. Suomen ympäristökeskuksen uhanalaisrekisteristä ja Museoviraston muinaismuistorekisteristä. Koska näistä virallisista rekistereistä ei löydy kaikkia Metsähallituksen mailla sijaitsevia luonto- ja kulttuuri-

kohdetietoja, Metsähallitus edellyttää, että kaivosyhtiön tulee olla yhteydessä myös suoraan Metsähallitukseen. Samassa yhteydessä voidaan yhteisesti käydä läpi kaivosyhtiön laatima tutkimussuunnitelma ja näin yksityiskohtaisesti varmistaa, että metsälain 10 §:n, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet säilyvät mahdollisimman hyvin. Vähimmäisedellytys on, että toimijalla on tieto olemassa olevista kohteista ja lisäksi kyky tunnistaa mahdolliset uudet kohteet maastossa.

Luontomatkailureitti sekä vesi- ja viemärijohtolinjat

Hakemusalueella Riikonkoski 6 on Metsähallituksen hallinnassa olevalle valtionmaalle perustettu käyttöoikeussopimuksella luontomatkailureitti. Lisäksi hakemusalueella Riikonkoski 6 ja 8 on valtionmaalla vesi- ja viemärijohtolinjat.

Mikäli valtausoikeus myönnetään, tulee tutkimustoimintaa harjoittaa siten, että luontomatkailureitille/reitin käytölle sekä vesi- ja viemärijohtolinjalle ei aiheuteta haittaa tai vahinkoa. Toiminnanharjoittajan tulee kaikilta osin vastata aiheuttamistaan vahingoista.

Moottorikelkkailureitti

Hakemusalueiden läpi kulkee moottorikelkkailureitti. Edellä mainittu reitti on virallinen moottorikelkkailureitti. Mikäli tutkimustoiminnassa on tarvetta käyttää reittialuetta, tulee toiminnanharjoittajan olla etukäteen yhteydessä reitin ylläpitäjään eli Kittilän kuntaan.

Vahinkojen ehkäiseminen ja korvaukset metsätalousmaalla

Tutkimustoiminta tulee suunnitella siten, että puustolle ja taimikoille aiheutuvat vahingot olisivat mahdollisimman vähäisiä. Metsähallituksen tieverkostoa käytettäessä tulee huomioida tiestön kuntotilanne. Tiestön kuntoon ja käytettävyyteen vaikuttaa mm. kevään ja kovi-en sateiden aiheuttama kelirikko. Lisäksi tulee varmistaa siltojen kantavuudet. Tarvittaessa lisätietoja edellä mainituista asioista saa Metsähallituksen Länsi-Lapin metsätiimin tiimiesimieheltä. Toiminnanharjoittajan tulee kaikilta osin vastata aiheuttamistaan vahingoista.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan. Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikelkkailijoille. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja. Metsähallitus katsoo, että valtaaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Metsähallituksen oman toiminnan vaatimukset

Metsähallitus korostaa, että tässä lausunnossa esitetyt ympäristönäkökohdat ovat sellaisia, jotka Metsähallitus ottaa itsekin huomioon omassa toiminnassaan. Metsähallitus on sitoutunut näihin periaatteisiin lakisääteisen velvoitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristö- ja laatujärjestelmässään. Näin ollen Metsähallitus ei edellytä valtausoikeuden hakijalta enempää kuin mitä Metsähallitus vaatii omalta toiminnaltaan.

Levin Lapinkylä Oy

Levin Lapinkylä Oy omistaa Riikonkoski 6 alueelta tilan numero 128:4, 52 ha. Meidän alueemme on jo vallattu Riikonkoski 5 alueella.

Kuten edellisessäkin lausunnossani huomautin jo, että lähes koko tilamme on vallattuna ja nyt kun tämäkin ala menee tuhottavaksi niin käyttöömme jää piha-alue.

Maastossa kairaukset tuhoavat poronajoreittimme levittämällä kuntaa ympäriinsä. Emmekä näin ollen voi silloin käyttää reittejä poronajossa.

Kesällä ajo- eli safariporomme ovat maillemme aidattuna koska niitä ei voi päästää vapaana luontoon. Katoavat jäljettämiin. Jos aitauksessa liikutaan kesällä, se häiritsee vaatimia sekä ajoporoja. Aitauksessa on ulkopuolisilla liikkuminen kielletty.

Ajoporojemme rahallinen arvo on n. 160 000 € ja siihen päälle elinkeinon menetys. Työntekijöidemme irtisanominen sekä alkuperäisten metsälappalaisten elintavan tuhoutuminen.

Levin Vesihuolto Oy

Pyydän huomioimaan jättämäni lausunnon asian käsittelyssä, vaikka se on myöhästynytkin mainitsemastanne kuulemispäivästä. Perusteena asialle on sen yhteiskunnallinen suuri merkitys.

Olette jättäneet ilmoituksen kuulemisesta koskien Tailtiu Oy:n jättämää valtaushakemusta. Alueen Riikonkoski 6 pohjoisosassa sijaitsee omistamme tila Puhdaslevi RN:o 116:1.

Alueella sijaitsee Levin jätevedenkäsittelylaitos, jossa käsitellään kaikki Kittilän kirkonkylän Levin alueen jätevedet, yhteensä yli 6.000.000 litraa vuodessa. Puhdistamolta lähtee purkuputki (355 mm muoviputki), jota pitkin puhdistettu vesi johdetaan Ounasjokeen.

Mitään korvaavia laitteita näille ei ole, joten riskien välttämiseksi esitän, että aluetta Riikonkoski 6 supistetaan niin, että puhdistamon toimintaa ei vaaranneta mitään osin. Mahdollisesti toteutettavasta alueen supistamisesta huolimatta tutkimusalueella sijaitsee Levin ja Kittilän kirkonkylän väliset vesihuoltolinjat ulottuen alueille 6 ja 8, sekä Levin käsittelylaitoksen ja Ounasjoen välinen putki ulottuen alueelle 6.

Missään tapauksessa maanpinnan alapuolelle sijoittuvia tutkimuksia ei siis tule aloittaa ilman ennakkokatselmusta.

Hakijan vastine

Hakija ei ole antanut vastinetta.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (621/2011) 178.2 §:ssä säädetään, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei kaivoslain (621/2011) 19 luvussa toisin säädetä.

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset sekä Natura 2000 -verkostoon liittyvät alueet

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47–49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, kun otetaan annetut lupamääräykset huomioon, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista.

Kaavoitustilanne

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan (1102/2000) mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syystä.

Kaivoslain (503/1965) edellä tarkoitettua muutosta (1102/2000) koskeviin esitöihin (HE 148/2000 vp) kirjattujen yleisperustelujen mukaan lainmuutoksen tarkoituksena on parantaa kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa maankäytön suunnitteluun.

Hakemusalueelle ei kohdistu asemakaavaa. Hakemusalueelle kohdistuu oikeusvaikutteinen Levin ympäristön osayleiskaava, jossa alue on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (M) ja pieneltä osaltaan yhdyskuntateknisen huollon alueeksi (ET). Koska alue on merkittävää matkailualueita ja mahdollinen kaivos haittaa matkailua, Kittilän kunnanhallitus ei pidä hyvänä ja suositeltavana, että alueelle myönnetään malmien etsintälupa.

Kunta ei kuitenkaan vastusta valtausta alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syystä oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, joten valtaukselle ei ole kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdassa tarkoitettua valtauksen estettä. Ratkaisussa on otettu myös huomioon, että nyt myönnettävässä valtausoikeutta koskevassa päätöksessä on kyse malminetsinnästä eikä kaivostoiminnasta. Lisäksi on otettu huomioon päätöksellä annetut lupamääräykset ja erityisesti matkailuelinkeinoja, maanomistajien oikeuksia ja luontoarvoja koskevat määräykset ja se seikka, että kaavassa valtaosa alueista on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja niiden perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Kaivoslain (621/2011) 180.2 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Kaivoslain (621/2011) 66 §:n 2 momenttiin perustuvan kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.1 §:n

mukaan hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi tulee toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen valtausoikeuden voimassaolon päättymistä.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettua ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvästä ja ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Jotta paliskunta voisi tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poronhoidolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa paliskunnalle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

6. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Lisäksi ilmoitus on tehtävä asianomaisille paliskunnille.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoa-aineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

9. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

10. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpa-

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtaukselta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

11. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

12. Valtaajan on ilmoitettava Levin Vesihuolto Oy:lle vedenpuhdistamon läheisyydessä tapahtuvista tutkimustöistä ja niiden aikataulusta ennen tutkimustöiden aloittamista sekä sovittava tarvittaessa ennakkokatselmuksesta.

Perustelut: Valtausalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee Levin jätevedenkäsittelylaitos. Jotta Levin Vesihuolto Oy voisi tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset puhdistamon ja siihen liittyvien alueiden toimintaan sekä ennakkokatselmustarpeeseen liittyvät seikat niin, että puhdistamon toimintaa ei vaaranneta, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa ao. yritykselle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä. Samalla on mahdollista varmistaa alueella sijaitsevien Levin ja Kittilän kirkonkylän välisten vesihuoltolinjojen huomioon ottaminen

Kaivosviranomaisen on päätösharkinnassa rajannut Riikonkoski 6 -valtaus-alueita alkuperäisestä haetusta alueesta siten kuin Levin Vesihuolto Oy on lausunnossaan esittänyt. Kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä ovat mm. yleiset rakennukset ja laitokset (ja niiden ympärille varattavat 50 metrin suojavyöhykkeet) sekä teollisuuslaitoksen alueet tai teollisuuslaitoksen käyttämät varasto- tai jätealueet. Tässä mainittua jätevedenkäsittelylaitosta on pidettävä kaivoslaissa tarkoitettuna valtauksen esteenä.

Tutkimusten tekeminen on kaivoslain 6.2 §:n mukaan kuitenkin sallittu kyseisellä alueella, mikäli asianomainen viranomainen tai oikeudenomistaja antaa siihen suostumuksensa.

13. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajoitukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- ELY-keskuksen lausunnossa mainitut uhanalaiset kasvilajit sijoittuvat kaivosviranomaisen tulkinnan ja hakijan Natura-selvityksen perusteella toiseen valtausoikeutta koskevaan alueeseen (kaivosrekisterinumero 9089, Riikonkoski 1-4) ja ne on otettu huomioon kyseistä valtausoikeutta koskevassa päätöksessä. Lausunnosta ei kuitenkaan yksiselitteisesti käy ilmi, sijaitseeko tämän päätöksen mukaisilla valtausalueilla (Riikonkoski 6-8) tunnettuja, valtauspäätöksellä huomioon otettaviksi tarkoitettuja kasvilajeja. Valtaajan on joka tapauksessa noudatettava kaivoslain (503/1965) 71.2 §:ssä mainittuja luonnonsuojelulain (1096/1996) kohtia, eikä mm. rauhoitettuja kasvilajeja saa malminetsinnässä hävittää.
- Metsähallituksen ja ELY-keskuksen lausunnossa mainittujen tutkimusten ja kairaus-ten jälkitoimenpiteiden osalta viitataan erityisesti lupamääräyksiin 7 ja 10. Lisäksi on huomattava, että tutkimustoimenpiteet on suoraan kaivoslain (503/1965) 12 §:n nojalla suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.
- valtaajan on lupamääräyksen 4 mukaisesti otettava yhteyttä maanomistajiin ennen tutkimustöiden aloittamista. Tällöin on mahdollista sopia niistä toimenpiteistä, joilla vahingot pyritään ehkäisemään niin puustolle, taimikoille kuin Metsähallituksen tiiverkostolle ja herkästi kuluville luontotyypeille sekä luontomatkailureitille ja luontomatkailureitin käytölle, sekä neuvotella alueelle tarvittavasta maastoliikenneluvasta.
- moottorikelkka- ja latureittien osalta viitataan tämän päätöksen määräykseen 4. Lisäksi viitataan kaivoslain 12 §:ään, jonka mukaan tutkimustoimenpiteet on suoritettava vahinkoa ja haittaa välttäen. Moottorikelkkailureitin käyttöä koskien valtaajan on tarvittaessa otettava yhteyttä kuntaan.
- Levin Lapinkylä Oy:n mielipiteessä esille tuotujen seikkojen vuoksi ei ole tarpeen antaa erillistä lupamääräystä, koska kyseinen kiinteistö ei enää alueen uudelleen rajaamisen jälkeen sisälly valtausalueeseen.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Kaivoslaki (503/1965)
Kaivoslaki (621/2011)
Kaivosasetus (663/1965)
Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
Hallintolaki (434/2003)
Jätelaki (646/2011)
Ympäristönsuojelulaki (86/2000)
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (1217/2010)
Poronhoitolaki (848/1990)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määrään lukematta. Valitusaika päättyy **29.9.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

telekopio: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Lista asianosaista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

